FIȘĂ TEHNICĂ

pentru înscrierea elementului ***Îndeletnicirea plutăritului în România*** în *Inventarul național al elementelor vii de patrimoniu cultural imaterial din România*

A. Domeniu/domenii: cunoştinţe şi practici referitoare la natură şi la univers

B. Termen standard:
În limba română: Îndeletnicirea plutăritului în România
În limba engleză: Timber rafting occupation in Romania

C. Denumiri locale/regionale: plutărit

D. Arealul de manifestare:

Plutăritul s-a practicat în trecut în toate regiunile țării, folosindu-se sistemul râurilor, de la nord spre sud, dar și de la est spre nord- vest, pe unele rute. Se transporta lemnul, sarea și alte mărfuri, dar și oameni, animele. Cele mai circulate artere de râuri navigabile au fost: Mureș, Bistrița, Bistricioara, Olt, Lotru, Jiu, Sebeș, Criș, Someș, Tisa, Siret, Prut ș.a.

În **Țara Românească** medievală, existau mai multe puncte de exploatare a masivelor de sare și alte minereuri precum aurul, fierul, cuprul, astfel încât și traseele terestre ale drumurilor sării și ale altor minereuri erau diferite, coborând spre Dunăre sau spre centrele de prelucrare și valorificare, care, în perioade nepracticabile trebuiau dublate, pe unele porțiuni, de drumul apelor, prin plutărit; unul de-a lungul Oltului – până la Caracal, de unde se ramifica în câteva drumuri secundare care ajungeau fiecare în parte la Bechet, Corabia și Islaz; o altă arteră a drumului ducea, prin Craiova, la Calafat. Pe dreapta Oltului, pornea drumul de la Ocna Mare continuând prin două ramificații spre Zimnicea și Giurgiu. Din dreptul ocnelor de sare așezate în bazinul Teleajenului și al Prahovei, coborau drumuri spre Dunăre, la Giurgiu, la Slonul de la Greaca, la Oltenița, spre bălțile Cornățelului, spre Călărași și Brăila.

În **Transilvania**, se remarca detașat un drum străvechi al sării, care cobora pe Mureș de la Uioara spre Alba Iulia (cu portul Partoș, extrem de important) și Deva, iar de aici spre Ilva, Lipova și Arad, mai apoi pe fluviul Tisa spre Seghedin și Zagreb, până la confluența sa cu Dunărea; se desprindeau apoi două drumuri secundare: unul dintre ele, paralel cu râul Streiul, pătrundea adânc în satele de munte din Țara Hațegului și altul paralel cu apa Cernei, care pătrundea în Ținutul Pădurenilor.

În **Moldova**, plutele cu sare porneau de la Târgul Ocna, pe Trotuș, coborând pe apa Siretului până la Dunăre. Etnograful I. Vlăduțiu afirma că pe Bistrița moldovenească cu plute coborau adesea și locuitorii din amonte, iar uneori se transportau vite, mai ales boi și cai, piatră pentru construcție și piatră de var, diferite gresii, lână, brânzeturi, sare și altele. De pe plutele vândute se obțineau banii pentru cumpărarea din marile târguri a altor produse și animale

necesare. Odată cu dezvoltarea industriei prelucrătoare a lemnului în special, lemnul va constitui principala materie primă transportată pe râuri, fie sub forma bușteni lor, fie a grinzilor, cherestelei, șipcilor, dranițelor (șiței) ș.a. Mari cantități ajungeau pentru comerțul extern la Gurile Dunării (Galați) și Marea Neagră urmând cursurile Bistricioarei, Bistriței, Siretului, inclusiv ale Ceremușului (râu de graniță cu Polonia în perioada interbelică), Prutului sau ajungeau la Dunăre prin teritoriul Ungariei (Seghedin) urmând cursurile rîurilor Mureș sau Tisa, cu afluenții lor.

Astăzi, plutăritul se mai practică în anumite zone din **Transilvania**, **Bucovina, dar și în Maramureș**: pe râul Mureș, în Petroșani (județul Hunedoara), la Alba Iulia și Ciugud (județul Alba), spre Ilva, Zam și Săvârșin (județul Hunedoara), precum și pe Bistrița Aurie, în arealul comunei Ciocănești (județul Suceava); de asemenea, pe Valea Vaserului în județul Maramureș. În acest sens menționăm implicarea plutașilor din Petroșani (cu sprijinul primăriilor din Alba Iulia si Ciugud) în practicarea plutăritului de agrement de mai bine de 50 ani, de la Ocna Mureș până la Arad, chiar până în portul de pe Tisa din Seghedin, unde, în anul 2008, s-a realizat o parte a vechiului *drum al sării* pe o porțiune de 243 km, cu o plută din bușteni de 12 m între Portul Partoș din Alba Iulia și portul internațional Seghedin, pe porțiunea râului Tisa din Ungaria.

1. Informații generale despre element (scurt istoric, contextul de performare, funcții sociale, legătura cu elemente de patrimoniu cultural material, contribuția elementului la dezvoltarea durabilă):

Îndeletnicirea plutăritului constă într-un ansamblu de cunoștințe, tehnici și practici tradiționale privind construirea și manevrarea plutelelor pe apele curgătoare. Primele atestări sigure ale îndeletnicirii plutăritului pe teritoriul actual al României provin din Antichitate, aparținând epocii romane și postromane, perioade din care s-au păstrat mărturii, artefacte, inscripții, basoreliefuri reperezentând zeități sau personaje mitologice protectoare ale apelor râurilor și fluviilor, ale plutașilor, corăbierilor, ale comerțului naval, legate de arealul unul vechi localități precum Apulum, Micia, Călugăreni – Valea Nirajului ș.a). Importante astfel de mărturii materiale sunt păstrate astăzi la Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia.

Plutăritul este deci o străveche ocupație a populației autohtone din spațiul românesc, esențial ca sistem de transport al sării, cerealelor, lemnelor, pietrei de construcție, aurului, fructelor, mierii de albine, animalelor, produselor casnice, dar și pentru transportul oamenilor. Plutăritul economic a dat naștere *drumurilor sării*, care fac parte din categoria mai largă a drumurilor străvechi, tradiționale, uneori considerate conexe drumurilor pastorale sau altor drumuri comerciale. Plutăritul s-a practicat deci în timpul stăpânirii romane și a continuat fără întrerupere, în unele zone, până în primul sfert al secolului XX, când alte mijloace de transport al produselor (mai ales rezultate din exploatarea sării sau a lemnului în zonele esențiale pentru aceste bunuri) s-au răspândit, cum au fost transportul feroviar și apoi cel rutier. Totuși, plutăritul pentru transportul lemnului se menține și mai târziu, mai ales în forma mișcării bușteni lor de

brad, necesari fabricilor de cheresatea, fiind susținut intens și în perioada comunistă prin SOVROLEMN SA (companie care avea o activitate de exploatare a pădurilor din 12 localități din Moldova, pe o suprafață de 500.000 ha, planificată inițial printr-o convenție pentru un interval de 10 – 30 ani, până la apariția barajelor hidrotehnice, hidroelectrice).

Drumul transilvănean al sării pe apă era mai lung, bine amenajat pentru navigație, prevăzut cu opriri din loc în loc, pe parcursul său instalându-se schele ale sării, unde se practica negoțul, la fel fiind și pentru transportul lemnului, conform cercetărilor realizate de dr. Dorel Marc. Transportul sării era însă mai pretențios: „Tehnica specială și ingenioasă cu care se construiau plutele folosite pentru transportul sării presupunea ridicarea unui pat de bârne cu cel puțin o jumătate de metru deasupra plutei, astfel încât umezeala să nu altereze sau să îngreuneze produsele transportate, ci dimpotrivă trebuiau să fie aerisite continuu pe această platformă suspendată" (Dorel Marc).

Pentru perfecționarea acestei activități au fost create, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, asociații specializate, ca cele din Reghin și Târgu Mureș („Societatea de amenajare și regularizare a râului Mureș pentru plutărit" și „Societatea de plutărit din Reghinul Săsesc"), care au contractat lucrări inclusiv pentru construcția de baraje numite „haituri" sau „dugașuri" cu asociații de plutași din Baden-Baden, din zona Pădurea Neagră (Germania) sau din Tirolul de Sud (Austria). După ce plutașii, etnici români, alături de secui, maghiari, sași și-au perfecționat acest meșteșug (între 3-5 ani), ceea ce presupunea dobândirea și aplicarea unor cunoștințe noi, speciale și abilități în construcții hidrotehnice și navigație pe râurile repezi de munte, plutașii originari în spațiul românesc și-au continuat singuri activitatea. Tot echipe de austrieci au susținut construcția și transmiterea unor cunoștințe specializate referitoare la funcționarea *haiturilor* și în Bucovina. Aceste situații validează valoarea interculturală și interetnică a acestei ocupații, valoare recuperată în contemporaneitatea elementului de patrimoniu cultural imaterial inventariat aici.

Importanța deosebită a îndeletnicirii plătăritului rezultă și din reglementarea constantă a acestuia, începând cu dispozițiile date din Antichitate de guvernatori sau prefecți romani, continuând în Evul Mediu cu hrisoave, porunci domnești sau voievodale de scutiri de vamă și liberă circulație a plutașilor, bule papale sau regale, dispoziții ale dietelor Transilvaniei din perioada Principatului, Ordonanțele privind Rânduiala Pădurilor pentru Transilvania, Banat, Bucovina din timpul împăratului austriac Iosif al II-lea, continuând cu reglementări foarte precise pentru plutărit prin Regulamentele Organice ale Principatelor Române Moldova și Țara Românească, Legile Apelor din perioadele modernă și interbelică ale României.

Plutăritul era o activitate sezonieră, strâns dependent de condiții meteorologice și hidrologice, însă calendarul acestuia era riguros, în complementaritate cu pădurăritul și alte ocupații agricole tradiționale de sezon, fiind întrerupt pentru perioade scurte la practicarea aratului și semănatului primăvara, a cositului și a fânăritului vara (când și debitele apelor scădeau) și a recolatatului produselor agricole toamna. Și în forma sa actuală, plutăritul este strâns corelat cu debitul apelor navigabile și reclamă astfel cunoștințe empirice avansate despre variațiile hidrologice, anticiparea acestora și pregătirea plutelor în consecință.

Ca pentru orice ocupație tradițională ce impune munca în echipă, organizarea socială și diviziunea muncii implica formarea *cetelor de legători și a cetelor de plutași*, cete conduse de un *dragoman* și care ascultau de *comision*, acesta din urmă încheind tranzacțiile cu negustorii de plute (Ion Vlăduțiu).

Îndeletnicire presupune deprinderea unui ansamblu de cunoștințe și deprinderi tradiționale, antrenate în mai multe etape, începând cu tăiatul lemnului din pădure și coborâtul lui la albiile râurilor; stivuirea pe schele; rostogolirea lemnului de pe rampe în albia râului; legarea plutelor și transportul propriu-zis al acestora. Cele mai importante cunoștințe s-au transmis pe cale orală între generații și sunt păstrate în memoria colectivă. Exista o diviziune a muncii, specializată pe faze de lucru, prin asocieri, de exemplu, în grupe de 4-7 lucrători la legatul plutelor. Transportul se realiza de către echipe specializate pe distanțe scurte, medii sau lungi, care, de asemnea, presupunea cunoștințe și abilități deosebite de navigație, flotabilitate, adaptate la râuri cu viteze ale apelor curgătoare diferite de către plutași *cârmaci* (cei mai experimentați) și ajutoare (uneori se implicau și femei sau adolescenți ca *dălcăuși*); plutașii coordonatori erau capabili să mânuiască pluta inclusiv în zonele accidentate, unde se găseau vârtejuri de curenți puternici, mici cascade, stânci, bolovani, aluviuni ș.a. Totodată, trebuiau să cunoască tehnicile de funcționare a barajelor (haiturilor), de manevrare a porților, de controlare precisă a timpilor de acumulare și deversare a apelor între haituri, de care trebuia să se profite la maximum, cu precizie de ceasornic, la plutire.

Tehnica legării plutelor era aproximativ aceiași, folosindu-se unelte tradiționale (cele de bază: toporul, joagărul, țapina, sfredelul), frânghia din gânjuri lemnoase apoi cea din cânepă, șprangă, sârmă de oțel, clupa (șubler), metrul-compas. În funcție și de viteza de deplasare, plutele erau grupate în una sau mai multe *table* (*căpătâiuri*), alcătuite din bușteni calculați după lungime și diametru, sau din lemne fasonate. După categoria lemnului rotund transportat, se duceau plute de: *catarg, cătărgel, butuc, ghilă, grindă, ghionder, surin, raele; din lemn fasonat, plute de: dulap, scânduri, taban, dulăpași, cantori* ș.a.

Tehnica legării plutelor varia după categorii, cele din lemn rotund aveau cea mai arhaică formă, cuprinzând un număr precis de lemne, iar aranjarea lor se făcea după anumite reguli: pe margine se punea câte o *argea*, urmate de *aripi*, către mijloc *gânjari* (care se lega de tabla din urmă). Acestea erau legate între ele și fixate de grinzi transversale, cea din față numită *buzar*, pe care se fixa și *cârma* într-un jug, cea din spate *curar* (I. Vlăduțiu). Aceste denumiri erau perfect cunoscute de plutași, antreprenori de plute, comercianți; plutașii stăpâneau un limbaj cu un vocabular tehnic universal; acestor termeni de constituire a plutelor li se adăugau termeni referitori la comenzi în manevrarea lemnului sau în navigarea plutelor, și limbaje nonverbale – diferite forme empirice, tradiționale de semnalizare și comunicare.

Un rol esențial l-a avut plutăritul în regularizarea și ecologizarea apelor curgătoare constituite ca artere principale ale acestei ocupații, dar și dezvoltarea unei îndeleticiri aparte, plecând de la tehnica constuirii plutelor din bușteni, manevrabilitatea acestora și realizarea obiectivelor comerciale ale ocupației.

Plutăritul a fost însoțit mereu de alte forme de patrimoniu cultural imaterial, plutașii fiind nu doar „agenți comerciali”, ci și culturali, în peregrinările lor transmițând obiceiuri, cântece, doine, dansuri, folclor, cu un specific aparte legat de pădurărit (cum ar fi *Balada țapinarului*) și plutărit. S-a format astfel un repertoriu care există și trebuie valorificat. Manifestări de natură religioasă, mitologică, superstiții, obiceiuri, expresii verbale, unele transmise nealterat, altele suferind transformări impuse de dinamica societății. Spre exemplificare, etnomuzicologii au cercetat originea unor dansuri și au ajuns la concluzia că prin aculturație, în zona Mureșului superior, un dans popular numit „ștraier”, jucat până astăzi, ar fi fost transmis de plutașii austrieci din Tirol, constructori de baraje și lucrători pentru regularizarea râurilor alături de români (Constantin Secară).

În România, în prezent, plutăritul are mai ales o dimensiune recreațională, educativă și culturală. El este practicat în scop turistic și în cadrul unor evenimente comunitare dedicate salvgardării acestui mod tradițional de transport, acolo unde cunoștințele legate de plutărit au avut un rol istoric fundamental și au fost păstrate în memoria colectivă locală. Informațiile despre plutărit sunt prezentate în contexte educaționale și culturale, demonstrându-se importanța plutăritului în menținerea unui sistem de transport sustenabil și în asigurarea unei întrețineri constante și sistematice a apelor curgătoare în special și a naturii în general.

Astăzi, plutele sunt utilizate în principal pentru navigarea pe râuri, însă procesul de construire a lor rămâne același. Acesta presupune alegerea lemnului potrivit, tăierea lui, transportul la râu, legarea buștenilor între ei și unirea lor în plute, o bună înțelegere a curenților naturali ai apei, ceea ce implică o cunoaștere intimă a naturii înconjurătoare. Atât construirea, cât și navigarea plutelor cer o cooperare strânsă a întregii echipe de plutași. Această tradiție și coeziunea socială puternică contribuie la o identitate aparte în cadrul și între comunitățile de plutași. Din cele mai vechi timpuri, plutașii împărtășesc un mod de viață asemănător, un vocabular specific și obiceiuri transmise din generație în generație de-a lungul secolelor. Modul lor de viață, sistemul tehnic de acțiuni și cunoștințe se reflectă în imaginarul socio-cultural, în mitologie și foclor, ceea ce oferă coeziune comunităților în care plutăritul este o îndeletnicire cu adânci rădăcini.

Chiar dacă astăzi se folosește și echipament modern de siguranță (motoare, sisteme de navigație, dispozitive de semnalizare, sisteme de salvare), forța naturală a apei și abilitățile plutașilor rămân o condiție esențială pentru un transport sustenabil. Toate aceste date motivează și demonstrează contribuția plutăritului la obiectivele de dezvoltare durabilă din Agenda ONU 2030, în ceea ce privește sustenabilitatea acestui mod de transport, folosirea ingenioasă a forței apei, transmiterea cunoștințelor empirice tradiționale de pădurărit, hidrologie, meteorologie, și anticiparea și reducerea impactului produs de schimbările climatice. Plutăritul rămâne un set de resurse despre legătura sustenabilă dintre om și natură.

2.a. Descrierea păstrătorilor/purtătorilor/creatorilor elementului: (vârsta, profesia, grupul etnic):

Comunitatea reprezentativă a elementului este formată din plutașii din județele Hunedoara, Alba și Suceava, de vârste între 25 și 85 de ani. Aceștia nu sunt plutași profesioniști, ci persoane care, deși au alte ocupații principale, practică sau au capacitatea de a practica plutăritul atunci când este nevoie, în special ca activitate recreativă și culturală, în cadrul demonstrațiilor și festivalurilor organizate în zonele reprezentative, recunoscute pentru acest element. Acești păstrători experimentați ai elementului au fost consultați și implicați direct, fiind factorii principali ai inițiativei de înscriere. Ei și-au exprimat acordul și au sprijinit demersul fie personal, fie prin scrisori de susținere, trimise Ministerului Culturii împreună cu prezenta fișă de descriere a elementului.

Comunitatea de susținere a elementului este alcătuită din cercetători care au realizat cercetări de arhivă, în muzee, pe teren, studii și volume dedicate plutăritului, muzeografi care au organizat și contribuit la expoziții tematice, membrii ai ONG-urilor care impulsionează și promovează elementul, reprezentanți ai administrației locale și ai instituțiilor culturale locale și județene și ai instituțiilor din domeniul gospodăririi mediului din zonele recunoscute pentru practicarea elementului.

2.b. Contribuţia instituțiilor și a organizațiilor non-guvernamentale la inventariere elementului:

Pe parcursul desfășurării acestei inițiative de inventariere, realizată în perioada februarie 2024-august 2025, întâlniri cu membrii comunităților reprezentative, printre care se numără plutașii cu grade diferite de cunoaștere și stăpânire a îndeletnicirii, organizațiile în care ei sunt activi, cu prezența cercetătorilor în diverse domenii congruente plutăritului (etnografie, etnologie, antropologie, cercetarea patrimoniului cultural imaterial, muzeologie, istorie, ecologie, dezvoltare locală și comunitară), și reprezentanți ai admnistrației locale și centrale conectate la acest element, ai administrației apelor, pădurilor, ai mass media, ai comunităților religioase. Au participat și susțin acest demers membri ai comunității internaționale a plutașilor, afiliați la Asociația Internațională a Plutașilor. În vederea documentării, promovării și salvgardării elementului, s-au organizat conferințe, mese rotunde, seminarii pentru specialiști, lansări de carte, proiecte educative, ecologice și culturale pentru copii (lecții de manevrare a plutelor și de ecologizare a mediului). Pentru prezentarea elementului în cadrul comunităților păstrătoare s-au organizat constant demonstrații de plutărit în cadrul unor activități culturale (la Alba Iulia, Ciugud, Ciocănești).

Cercetările desfășurate de echipa responsabilă de această înscriere, în lunile iulie și august 2025, au inclus interviuri cu plutași și membri ai comunităților, observarea directă a întregului proces de construire și lansare a plutelor, precum și pregătirea prealabilă a cursurilor de apă în localitățile Ciugud și Ciocănești. S-au observat de asemenea rituri comunitare care mențin vie în memoria comunității prezența și rolul identitar al plutăritului (slujba de pomenire a plutașilor în cadrul sărbătorii de Adormirea Maicii Domnului la Ciocănești). Documentarea foto-video realizată în acest cadru a furnizat dovezi concludente privind vitalitatea elementului și a demonstrat rolul său esențial în definirea identității culturale locale.

Ca probe convingătoare ale implicării comunităților în salvgardarea elementului, în ultimii patru ani s-au derulat proiecte finanțate de administrațiile publice locale (Alba Iulia, Ciugud și Ciocănești) pentru învățarea construcției plutelor, a tehnicii de cârmuire și pentru agrement (a se vedea inițiativa „pluta-școală" de la Alba Iulia), precum și cele finanțate prin programe educaționale externe de tip Erasmus, unde au participat tinerii plutași români (Germania și Spania).

3.a. Situația actuală a elementului și identificarea eventualelor riscuri de dispariție sau modificare semnificativă a elementului:

Elementul a cunoscut transformări semnificative odată cu trecerea de la plutăritul cu rol economic la cel de transport recreativ și educativ, asemenea situațiilor întâlnite și în alte țări europene, unde această ocupație a fost practicată și continuă să existe. Plutăritul, în forma sa de activitate de transport al persoanelor, rămâne în concordanță cu tradiția veche a acestei îndeletniciri, menționată în numeroase surse etnografice. Dincolo de transportul resurselor, plutăritul a reprezentat de-a lungul timpului și un mijloc esențial de deplasare a oamenilor, contribuind la menținerea legăturilor și a comunicării între comunități și regiuni.

În ciuda schimbărilor funcționale, tehnicile tradiționale de construire a plutei – de la alegerea bușteni lor, îmbinarea și legarea lor, până la lansarea pe apă și navigare – s-au păstrat în forma lor genuină la plutașii de astăzi. Acest ansamblu de cunoștințe presupune o înțelegere profundă atât a fondului forestier, pentru identificarea materiei prime, cât și a cursului de apă folosit, care, fără o stăpânire temeinică, poate deveni periculos.

Plutăritul conservă și transmite o cunoaștere complexă a mediului natural, a tehnicilor tradiționale de manevrare și de prelucrare a lemnului, fiind strâns legat de ocupația tradițională a pădurăritului și de comunitățile tradiționale care l-au practicat în spațiul românesc. Totodată, el reprezintă un mijloc de transport prietenos cu mediul și un exemplu de utilizare responsabilă și sustenabilă a resurselor naturale.

Pentru a fi menținut în forma sa actuală, elementul necesită măsuri specifice de salvgardare, sprijinirea și încurajarea comunităților de păstrători, precum și implicarea activă a instituțiilor și organizațiilor capabile să le pună în aplicare.

3.b. Plan de salvgardare a elementului, prin acțiuni specifice:

În urma discuțiilor și întâlnirii cu membrii comunităților de plutași și entitățile care susțin salvgardarea elementului, s-au propus următoarele măsuri de salvgardare:

a. Măsuri de promovare a elementului:

a.1. Expoziții tematice referitoare la plutărit:

Este o abordare prin care se valorifică patrimoniul cultural prin inițiative dedicate acestei teme în muzeelor de profil. Au existat de-a lungul timpului relativ puține expoziții de prezentare a plutăritului, unele organizate de muzee locale cum ar fi cele de la Vatra Dornei, Bicaz, precum și mici nuclee expoziționale în cadrul unor expoziții mai largi, cum ar fi în prezent expoziția permanentă din Muzeul Satului Ciocănești, ce valorifică obiecte, imagini referitoare la practicarea acestui meșteșug pe râul Bistrița și afluenții săi.

Cele mai ample și mai documentate expoziții referitoare la plutărit au fost organizate de Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni de la Sf. Gheorghe și de la filiala județului Harghita a Muzeului Oltului și Mureșului Superior în anii 2006, respeciv 2007, expoziție tematică purtând titlul „Civilizatia lemnului în estul Transilvaniei. Interferețe. Plutăritul, prelucrarea şi comerţul lemnului”, pentru care s-a editat și un catalog de expoziţie. Autor al acestei tematici expoziționale, curator, editor și autor al catalogului, coordonator de proiect a fost dr. Dorel Marc și coeditor Valerii Kavruk.

Propuneri pentru valorificări expoziționale viitoare:

- Planificarea și organizarea unor expoziții tematice referitoare la plutăritul pe Mureșul Superior de-a lungul timpului, în muzeele: Muzeul de Etnografie și Artă Populară din cadrul Muzeului Județean Mureș, cu posibilitate de itinerare și adaptare la Muzeul Etnografic „Anton Badea” din Reghin și Muzeul de Etnografie Toplița, din cadrul Centrului Cultural Toplița, instituție aflată în subordinea Ministerului Culturii. Tematica expozițiilor va cuprinde următorul scenariu: istoricul îndeletnicirii plutăritului la nivel local, zonal și regional; tehnici de exploatare a lemnului din pădure; tehnici de constiutire și legare a plutelor; transportul lemnului și altor mărfuri cu plutele- plutirea propriu-zisă; rute de transport; rețele sociale și diviziunea muncii; comercializarea prin plutărit; legislația referitoare la plutărit; plutașul – agent economic și cultural; folclorul și alte elemente de patrimoniu immaterial referitor la plutărit. Exponatele vor cuprinde: documente, acte referitoare la practicarea plutăritului; fotografii și cărți poștale illustrative; obiecte reprezentând uneltele specifice practicării plutăritului; machete reconstituind tipuri diverse de plute; texte literare referitoare la plutărit; jurnale de plutași; interviuri cu plutași și urmași ai acestora; filme documentare legate de plutărit și reconstituiri ale plutăritului; folclor literar și muzical-coregrafic legat de plutărit.

- Extinderea Muzeului din Șugag cu o secțiune legată de plutărit și prezentarea obiceurilor specifice plutașilor, care va cuprinde mai multe tipuri de exponate (de exemplu: unelte ca țapine utilizate pe plute, topoare, joagăre, sfledere, port popular de lucru și alte veșminte folosite de plutași; documente de arhivă; permise de plutărit, fotografii, tablouri, scrisori și jurnale ale plutașilor etc.)

a.2. Evenimente culturale dedicate plutăritului:

- În cadrul Festivalului Roman de la Călugăreni (ajuns la ediția a XI-a în 2025), se va organiza reconstituirea plutăritului pe râul Niraj, după modelul epocii romane.

- Continuarea festivalurilor plutăritului de la Ciocănești, Ciugud, Valea Vaserului și popularizarea acestora în mass-media.

- În colaborare cu Centrul de Cultură Tradițională și Educație Artistică Mureș vor fi organizate serate muzicale legate de folclorul pădurăritului și plutăritului, incluzând și valorificarea scenică a folclorului coregrafic legat de plutărit.

- Popularizarea istoriei și prezentului îndeletnicirii plutăritului în societatea civilă prin seminarii și mese rotunde realizate de entitățile partener în acest demers, din muzee, administrație publică, biserici, ONG-uri etc.

- Efectuarea în continuare a mini-expedițiilor cu plutele pe râul Mureș cu reprezentanți ai societății civile și ai administrației publice, în funcție de condițiile regimului pluviometric.

- Organizarea de întâlniri specifice cu invitați din străinătate, mai ales datorită colaborării cu Asociația Internațională a Plutașilor, pentru promovarea contribuției plutăritului din România la menținerea vie a acestui element de patrimoniu cultural imaterial la nivel internațional.

b. Măsuri de transmitere a elementului:

- Depunerea prin organizația de tineret a ONG-ului PETRO AQUA a unor noi proiecte tip ERASMUS+ cu finanțare externă, continuându-se proiectele ERASMUS+ deja implementate cu parteneri din filiala germană a Asociației Internaționale a Plutașilor din Magdeburg (în 2024) cea spaniolă din Laspunia (în 2025).

- În cadrul expozițiilor propuse la punctul a), vor fi programate și vor funcționa ateliere de pedagogie muzeală, pe module tematice, pentru copii și tineret în cadrul programelor „Vacanța la muzeu”, „Școala altfel”, „Săptămâna verde” ș.a. – care vor avea ca temă plutăritul, la care va fi implicată activ comunitatea mureșeană și din alte zone geografice, în colaborare cu inspectoratele școlare județene.

- Vor fi organizate lectorate având tematica plutăritului cu studenții Facultății de Științe și Litere, nivel licență și nivel masterat al programului „Istorie și turism cultural” din cadrul Universității de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „G. E. Palade” din Tg. Mureș.

- Va fi organizată practica profesională pentru studenți prin participarea acestora la reconstituirea plutăritului pe Mureșul Superior în cadrul unor evenimente organizate de Consiliul Județean Mureș cum sunt Festivalul Văii Mureșului Superior și Festivalul Văii Gurghiului.

- Continuarea proiectelor locale de învățare a copiilor și a tinerilor să cârmuiască, folosindu-se „pluta-școală” a Asociației PETRO AQUA din Petroșani, construită exact cu acest scop.

c. Cercetare, documentare a elementului:

- Continuarea culegerilor informațiilor despre îndeletnicirea plutăritului prin documentarea în teren, intervievând plutași și urmașii acestora.

- Continuarea cercetărilor de arhivă referitoare la plutărit la servicile județene ale arhivelor naționale Mureș, Alba, Hunedoara, Arad, Bihor, Maramureș, Satu Mare, Cluj, Bistrița, Neamț, Suceava, Iași, Bacău, Tulcea, Brăila, Constanța, Olt, Vâlcea, Sibiu, dar și la arhivele din Chișinău, Budapesta, Belgrad; se vor cerceta cu prioritate fondurile de la Direcțiile și Serviciile Apelor pe diferite perioade.

- Organizarea de conferințe, simpozioane, sesiuni de comunicări științifice, colocvii, mese rotunde cu tematică referitoare la plutărit.

- Publicarea de materiale științifice și culturale despre îndeletnicirea plutăritului în România în publicații din străinătate, în limbi străine.

d. Măsuri de revitalizare:

- Sprijinirea deschiderii unor noi puncte în țară unde se poate face revitaliza plutăritul: Reghin, Târgu Mureș, Salonta pe Mures, Cozia pe Olt, Remetea în Harghita, conform datelor istorico-etnografice.

4. Bibliografie și surse online de informare asupra elementului (autor: dr. Dorel Marc) :

ANANIA Mihail, *Descrierea pădurii Tarcău și plutăria pe Bistrița,* în „Revista Pădurilor”, București, 1900, p. 289-322.

ANGHEL, Gheorghe, SUCIU Viorica, *Mărturii ale practicării plutăritului în Transilvania din antichitate, evul mediu şi perioada modernă. Rolul oraşului Alba Iulia în istoria plutăritului*, în „Apulum*”*, XL, 2004, p. 367-386.

Idem, *Rolul orațului Alba Iulia în istoria milenară a plutăritului pe râul Mureș,* în vol. *Mărturii ale practicării plutăritului în Transilvania din anticchitate, evul mediu și perioada modernă. Rolul oraşului Alba Iulia în istoria plutăritului,* tipărit la Antel Print SRL Alba Iulia, 2025, p. 9-36

ANTONESCU Remuș, *Transportul lemnului pe apă,* în Revista Pădurilor”, 1890, nr. 9, p. 366-373.

ARVINTE V., *Terminologia exploatării lemnului și a plutăritului,* extras din „Studii şi cercetări ştiinţifice”, anul VIII (1957), Fasc. 1, Iaşi, Editura Academiei Române, 1957.

BASSA Beniamin, *Transportul sării pe Mureș în secolele XVIII-XIX,* în „Sargeția", VII, 1970, p. 141-149.
BERCIU Ioan, BĂLUȚĂ C.L., *O zeitate fluvială la Apulum,* în „Apulum", XII, 1974, p. 583-587
BEREZIUC Rostisslav, *Transportul lemnului în Bucovina,* în „Bucovina forestieră", în II, 1994, nr. 1, p. 5-30.
BOCSKOR János, *A szép tavasz beköszöntésének a gyergyói tutajozó székelyeknek I) fáradtsága II) jutalma,* în „Nemzeti Társalkodó", 1838, II, p. 26—36, 1839, vol. I, p. 33-37
BODOR C, PAVEL Em, SCONDAC C, *Plutăritul pe Bistrița,* în „Revista Muzeelor", nr. 2, 1970, p. 150-154.
BOICU L., *Încercări de navigabilizare a râurilor din Moldova în prima jumătate a sec. al XIX-lea*, în „Anuarul Institutului de istorie și arheologie" din Iași, an II, 1965, p. 93-116.
BURADA Teodor, *Despre crestăturile plutaşilor pe cherestele,* Iași, 1880.
CAPȘA Aurora, *Plutăritul, pe Bistrița*, în „Anuarul Liceului Petru Rareș din Piatra Neamț", 1930.
CĂRTIANU, I.P., *Plutăria pe Bistrița şi puhoaiele (inundațiile),* în „Revista Pădurilor", 1912, nr. 9, septembrie, p. 288-297.
CIOBANU R., BĂRBUȚĂ V., *Le port roumain d'Apulum* în „Caesarodunum", XXXI-XXXIV, 1999-2000, p. 257-277.
CIUPALĂ Ion, *Terminologia întrebuințată în plutăria lemnului pe Bistrița,* în „Revista Pădurilor", XXVIII, 1913, p. 226-339.
COJOCARU Constantin-Țuiac, *Plutăritul pe Bistrița. Incursiuni în istorie,* Editura Universitas XXI, Iași, 2010.
Idem, *Alfabetul plutaşilor de pe Bistriţa şi viața muncitorilor forestieri de pe Valea Bistriței în alte vremuri,* în „Revista Pădurilor", nr. 140 (2) (2025), p. 22-37.
Conscriptio Urbarialis, Possessionis Toplicza, Anno 1785 die 20-a Novembris, originalul în col. Bibliotecii Academiei Române, Filiala Cluj.
CSEGLEDY János, *Tutajozá a Maroson a múlt szállitás,* în *Ethnographia,* Budapesta, nr. 2, 1969, p. 212-234 .
Ibidem, în „Ethnographia*"*, Budapesta, nr. 3, 1969, p. 431- 446.
Ibidem, în „Ethnographia"*,* Budapesta, nr. 4, 1969, p. 537-556.
DIR-*Documente privind istoria României*, C. Transilvania (sec. XI, XII, XIII), 1951, (sec. XIII)1952, (sec. XIIV)1953.
DORDEA Ioan, *Aspecte tehnice ale transportului sării pe Tisa în veacul al XVIII -lea,* în „Marmația"*,* 7/2, Baia Mare, 2002, p. 87-91.
Idem, *Aspecte ale transportului sării pe Mureș în veacul al XVIII-lea*, în „Sargeția", XV, 1981, p. 165-193.
Dunăre, Nicolae, *Semnificaţii etnologice ale pădurăritului tradiţional în Munţii Giurgeu şi Harghita*, în „Acta Hargitensia", Miercurea-Ciuc, 1980, p. 183-195.
Idem, *Plutăritul tradițional în subzonele Nord-Estice ale Munților Apuseni*, în „Apulum", X, 1972, p. 605-636.

ENGLI, Francisc, *Plutăritul pe Mureş*, în „Revista Geografică Română”, Bucureşti, Anul II, 1940, p. 227-233.

FLEȘER Gheorghe, *Portul Mureșului la Alba Iulia*, Editura Altip, Alba Iiulia, 2015

FODOR András, *A Maroson mint Erdély legnagyobb folyóvizén divatozó ke reskedésről, s ezt nagyon hátráltató okokról*, în „Nemzeti Társalkodó”, 1837, I, p. 138—142 şi 1838, vol. I, p. 145—161.

GARDA, Dezsö, *Viaţa plutaşilor din Remetea în secolul XIX –lea*, în „Acta Hargitensia”, Miercurea – Ciuc, 1980, p. 94-95.

Idem, *Gyergyóremetei erdőmunkások tegnap es ma* („Lucrători forestieri de la Remetea”, în vol. *Változo válósag* („Realitatea în transformare”), Bucureşti, 1978, p. 133-138.

GALINESCU Teoxtist, *Despre plutărit pe Bistriţa*, în antologia *Plutaşii de pe Bistriţa*, Editura Cetatea Doamnei, Piatra Neamţ, 2006.

GARDA, Dezideriu, *Plutăritul în bazinul Giurgeului,* în „Acta Musei Napocensis”, 1984, p. 227-238.

GIURESCU C. Constantin, *Istoria pădurii româneşti din cele mai vechi timpuri până azi*, ediția a-II-a, Editura Ceres, 1975 (în special cap. *Plutele şi plutăritul*, p. 242-250).

GOCIMAN, Aurel, *Industria şi comerţul lemnului în bazinul Mureşului superior*, Cluj,. 1929

HULUBAȘ Adina, *Îndeletniciri tradiționale din Moldova. Tipologie. Corpus de texte și documente,* rf. *Plutăritul – credințe magice,* Editura Academiei Române, 2024, p. 109.

ICHIM Radu, *Istoria pădurilor şi silviculturii din Bucovina,* Editura Ceres, 1988.

IDR- Inscripțiile Daciei Romane

IMREH, István, *Viaţa cotidiană la secui 1750-1850,* Editura Kriterion, Bucureşti, 1982.

IONAȘ Vasile, *Convenția referitoare la corăbierii de pe Mureș încheiată în 10 ianuarie 1721,* în „Sargeția”, XI-XII, 1974-1975, p. 149-152.

IONESCU D.G., *Plutăria pe Bistrița,* în „Revista Pădurilor”, 1898, tom XII, p. 204-214.

IORGA, Nicolae, *Istoria comerţului cu Orientul,* Bucureşti, 1937

Idem, *România cum era până la 1918,* vol. I., Editura Minerva, Bucureşti, 1972.

ITTU Mihai, *Începutul plutăritului pe Mureș,* în „Revista Pădurilor”, nr. 4, 1931, p. 265-277.

KÓS, Károly, *Studii de Etnografie,* Editura Kriterion, 2000.

KOVACS ,Geza, „Date cu privire la transportul sării pe Mureş în sececolele X-XIII”, în „Ziridava”, Arad, 1980, p. 193-200.

MARC, Dorel, *Sisteme de transport şi comerţ tradiţional în zona Mureşului Superior: plutăritul*, în „Angustia*”* , nr. 9, 2005, Sf. Gheorghe, p. 231- 243.

Idem*, Civilizaţia lemnului în estul Transilvaniei. Interferenţe. Plutăritul, prelucrarea şi comerţul lemnului,* Catalog de expoziţie, Muzeul Carpaţilor Răsăriteni-Muzeul Oltului şi Mureşului Superior, Miercurea Ciuc, editori Valeriu Cavruc şi Marc Dorel, redactor responsabil şi autor text Dorel Marc, Ed. Angustia, Sf. Gheorghe, 2007.

Idem*, Coordonate etnologice ale unor ocupaţii străvechi. Interferenţe privind plutăritul în zona Mureşului şi Oltului Superior”*, în Revista ASER*,* Asociaţia de Ştiinţe Etnologice din România, Ed. Muzeului Ţării Crişurilor Oradea, 2007, p. 209-230.

Idem, *Interferenţe româno-secuieşti în structura ocupaţională tradiţională. Plutăritul în zona Mureşului şi Oltului Superior*, în volumul *Valorile multiculturalităţii*, Sf. Gheorghe,

2007, p. 89-110.
Idem, *Plutăritul pe afluenții Bistriței-confluență și comunicare interculturală tradițională moldavo-transilvană. Note din cercetări etnografice recente de teren,* Editura Angustia, nr. 12, 2008, Sf. Gheorghe, p. 227-236.
Idem, *Structuri ocupaţionale tradiţionale în zona Topliţei Mureşului Superior*, Editura Ardealul, Tg. Mureş, 2010, cap. 4.3.1. „Transporturi specializate. Plutăritul", p. 226-243.
Idem, *Oraşe, târguri şi identităţi culturale în perioada interbelică a judeţului Mureş. Premise şi evoluţii ale comerţului cu lemnul prin plutărit pe Mureş (1)*, în „Marisia. Istorie XXX-XXXI", Ed. Ardealul, Tg. Mureş, 2011, p. 71-82.
Idem, *Peisaj etnografic în zona Mureşului Superior. Peisaj agro-pastoral şi forestier. Raporturile cu plutăritul tradiţional pe râul Mureş şi afluenţi,* în „Caietele ASER", Asociaţia de Ştiinţe Etnologice din România, nr. 10/ 2014, Ed. Etnologică, Bucureşti, p. 15-37.
Idem, "*Civilizaţie urbană şi transport tradiţional. Plutăritul, comerţul lemnului şi amenajările hidrotehnice la Târgu-Mureş (2)",* în „Marisia". *Istorie XXXIV-XXXV,* Editura Ardealul, Tg. Mureş, 2015, p. 109-134.
Idem*, „Coordonate ale unor străvechi ocupații tradiționale. Pădurăritul și plutăritul lemnului pe Someș. Studiu comparativ etnografic în zona Beliș",* în *Tradiții-studii de identitate culturală*, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Cluj, 2015, p. 39-49.
Idem*, Plutăritul pe Mureş din zona Topliţei. Legislaţie, cutume, practici şi obiceiuri (sec. XVIII-XX*)", în revista „Sangidava", 4, (X), serie nouă*,* Centrul Cultural Topliţa, Fundaţia „Miron Cristea*",* Ed. Nico Tg. Mureş, 2016, p. 270-285.
Idem, *Plutăritul lemnului la Deda*, în *Tradiție, cultură, spiritualitate în Deda și împrejurimi*, vol. III, Ed. Eurocarpatica, Sf. Gheorghe, 2016, p. 29-48.
Idem, *Coordonate ale unor ocupaţii străvechi. Reţeaua economică, socială şi culturală a plutăritului pe Mureş, Arieş, Someş, Tisa şi Dunăre"*, în volumul "Din tradiţiile populare ale românilor din Ungaria (A Magyarországi Románok Néprajza)", în „Revista Societăţii Etnografice Maghiare" (A Magyar Néprajzi Társaság kiadványa), Budapesta, nr.17, 2017, p.78-108.
Idem*, Aspecte istorice și etnologice privind plutăritul lemnului pe râul de frontieră Ceremuș (Черемош),* în volumul ştiinţific al Muzeului Arhitecturii și Civilizației Populare din Transcarpatia (НАУКОВИЙ ЗБІРНИК ЗАКАРПАТСЬКОГО МУЗЕЮ НАРОДНОЇ АРХІТЕКТУРИ ТА ПОБУТУ ВИПУСК 8), (SCIENTIFIC VOLUME OF THE TRANSCARPATHIAN MUSEUM OF FOLK ARCHITECTURE AND LIFE 8TH EDITION), Ujgorod, Ucraina, ediţia 8, 2020, p. 252-273.
Idem*, Z historii gospodarczej spławów drewna na granicy Polsko-Rumuńskiej na Czeremoszu w latach 20. I 30. XX wieku*, (Din istoria economică a plutăritului lemnului pe râul de frontieră polono- română Ceremuş. Anii '20 şi '30 ai sec. XX"), în „Rocznik Przemyski", Polonia, 2020, tom 56, „Historia", z. 1 (23*),* pp. 81-102.
MĂRGHITAN, Liviu, *Consideraţii referitoare la drumul comercial roman de pe Valea Mureşului Inferior*, în „Ziridava", Arad, 1978, p. 49-51.
Mărturii ale practicării plutăritului în Transilvania din anticchitate, evul mediu și perioada modernă. Rolul orașului Alba Iulia în istoria plutăritului, volum colectiv editat de Primăria Municipiului Alba Iulia, Asociația de Ecologie Petro Aqua, Petroșani, autori: Gheorghe Anghel, Viorica Suciu, Radu Ciobanu, Valerian Bărbuță, Radu Totoianu, Imre Șandor Szuhanek, Gertrude Manole, Frank Thile, Dorin Iancu, tipărit la Antel Print SRL

Alba Iulia, 2025.
ROȘU Dumitru, *Opostul Oașa, o mare instalație hidraulică pe Valea Sebeșului*, în ”Revista Pădurilor”, nr. 1, 1937, p. 5-27.
MĂLUȚAN Cornelia, *Drumurile sării din nord-vestul Transilvaniei medievale*, în „Acta Mvsei Porolissensis”, Zalău, 1984, VIII, p. 249-255.
NIȚU Ionela, PINTILIE DAN-Ovidiu*, Societatea Forestieră „Carpatina” Brezoi şi evenimentele din 19 ianuarie 1947,* în Buridava”, 2015, p. 111-131.
ORBÁN Balázs, *Székelyföld leírása (Descrierea Ţinutului Secuiesc*), Budapest, 1868-73, vol. I-IV.
PALKÓ Attila, *Tutjos a Maroson (Plutăritul pe Mureş),* în „Korunk Évkönyv”*,* 1979, p. 202-212.
PETRESCU, I, *Plutăritul pe Bistrița,* București, 1948.
PHILIPPI W. Wigant, *…Lebensbilder au der Vergangenheit einer kleinen Stadt im Siebenbürgen*, Bochum, 1991.
POPESCU, Alexandru, *Plutăritul lemnului în Vechiul Regat,* în „Revista Pădurilor”, nr. 9, 1930, septembrie, p. 965-1005.
Orânduiala de pădure pentru Bucovina, publicată de G. T. Kirileanu, 1908 .
REPCIUC, Ioana (BASKERVILLE), *Religiozitate populară şi simbolism acvatic. O perspectivă socio-antropologică asupra obiceiurilor româneşti*, Craiova, Editura Aius, 2013.
RADIAN, S.P., *Transportul lemnului pe apă,* în „Revista Pădurilor”, 1891, nr. 3, p. 88-98.
Ibidem, în „Revista Pădurilor”, 1891, nr. 4, p. 113-117.
RUS, Dorin-Ioan *Activitatea Societăţii de plutărit din Reghinul Săsesc (1853-1908),* în „Revista Bistriţei”, XIV, Bistriţa, 2000, p. 91-96.
SBURLAN, A. Dumitru, *Consideraţiuni asupra plutărirului liber pe râul Sebeş,* în „Revista Pădurilor”, XLIX, ianuarie, 1937, p. 1-5.
TARISNYÁS Márton, *Despre plutăritul practicat în zona Gheorgheni*, în „Marisia”, XIX, 1979, p. 579-587 .
THIEL Frank, *Plutăritul - calea spre patrimoniul imaterial al umanității,* lucrare prezentată la masa rotundă de la Alba Iulia, 27-28 octombrie 2023, publicată în volumul *Mărturii ale practicării plutăritului în Transilvania din anticchitate, evul mediu și perioada modernă. Rolul orașului Alba Iulia în istoria plutăritului,* alba Iulia, 2025, p. 131-164.
ȚĂRANU Victor, *Plutăritul pe Bistrița,* în „Anuarul Liceului Petru Rareș din Piatra Neamț”, 1936-1940, p. 47-55.
VLĂDUȚIU, Ion, *Plutăritul,* în *Etnografia Văii Bistriței,* Piatra Neamț, 1973, p. 266-281.
Wollmann Volker, *Transportul și colerializarea sării în Transilvania și Maramureș în veacul al XVIII-lea*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie”, 21, 1978, p. 135-171.
Idem, *Schwarzwälder Flößer aus Schiltach in Siebenbürgen*, în Cibinium, 2009-2010, p. 115-130.
Idem, *Patrimoniul preindustrial și industrial din România,* vol. II, Sibiu, 2011.

Surse online:

Surse online:

Referitor la reconstituirea plutăritului la Ciugud – Alba, pe râul Mureș:

Prima ediție a „Festivalului Plutăritului” la Ciugud. Ateliere antice, demonstrații gastronomice, spectacol folcloric și reconstituirea simbolică a „drumului sării” pe Râul Mureș – Alba TV

Festivalul Plutăritului la Ciugud, 28 – 29 mai 2022 - Revista Urbea Mea - Revista de Alba

Prima ediție a „Festivalului Plutăritului” la Ciugud. Ateliere antice, demonstrații gastronomice, spectacol folcloric și reconstituirea simbolică a „drumului sării” pe Râul Mureș – Alba TV

LIVE VIDEO: Festivalul Plutăritului la Ciugud. Demonstrații gastronomice și reconstituirea „drumului sării” pe Râul Mureș - Ardeal24

Referitor la reconstituirea plutăritului la Ciocănești – Suceava, pe râul Bistrița Aurie:

Festivalul plutăritului, 2023 : „Săptămâna plutăritului”: Sute de turiști din toată țara vin la Ciocănești să coboare cu pluta pe Bistrița - ForestMania

Plutăritul, tradiție reînviată la Ciocănești în cadrul Festivalului Păstrăvului | SuceavaNews.ro

Săptămâna Plutăritului - Descoperă Țara Dornelor

O veche îndeletnicire a ajuns o inedită atracție turistică. Plimbare cu pluta pe Bistrița - Lumea Satului

Plutăritul pe Bistrița : Plutăritul pe Bistrița, îndeltnicire „dezgropată“ după patru decenii | adevarul.ro

Festivalul plutăritului, 2025 : A inceput Saptamana Plutaritului! Tara Dornelor va asteapta! – Gold Travel

Despre plutărit în zona Bacău : SCRIPTA MANENT Plutăritul la Bacău - Ziarul de Bacău

Despre plutărit pe Bistrița: (20+) #carmensa... - Centrul pentru Cultură și Arte "Carmen Saeculare" Neamț | Facebook

Referitor la reconstituirea plutăritului pe Valea Vaserului , Maramureș :

Sus pe Valea Vaserului, plutăritul renaște – o poveste din Vișeu de Sus - ForestMania

https://www.graiul.ro/2022/07/21/revine-plutaritul-in-maramures/

Filme referitoare la plutăritul pe Valea Neagova, în Maramureșul de Nord și pe Bistrița Aurie

https://www.facebook.com/Teofil.Ivanciuc/posts/din-istoria-maramure%C8%99ului-audioasculta%C8%9Bi-o-scurt%C4%83-poveste-despre-plut%C4%83rit4000-de/1977793395965137/

Plutasii de pe Bistrita - Ciocanesti, Suceava (1966)

5.a. Echipa de coordonare a inventarierii elementului:

Dr. Dorel Marc (Muzeul Județean Târgu Mureș)
Dr. Ioana Baskerville (Departamentul de etnologie al Institutului de filologie română „Alexandru Philippide” al Academiei Române – Filiala Iași)

Asociația PETRO AQUA (dorin.iancu21@yahoo.com): Szuhanek Imre-Șandor, Rizopol Ovidiu, Iancu Dorin, Șerb Ionel, Rizopol Adrian, Gurka Vincențiu, Kozman Albert, Iancu Doriana, Biro Oana-Maria, Gertrude Manole, Vintilă Dragoș
Asociația Timbru de Bucovina (timbrudebucovina@gmail.com) : Flocea Darie Silviu, George Vlăduț Lucan

În prezent, numeroase instituții și organizații se implică activ sau și-au manifestat disponibilitatea pentru a contribui în viitor la salvgardarea acestui element: Asociația de Ecologie PETRO AQUA din Petroșani, Primăria municipiului Alba Iulia, Primăria Ciugud, Consiliul Județean Alba, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Muzeul de Etnografie și Artă Populară din cadrul Muzeului Județean Mureș, Departamentul de Etnologie al Institutului de Filologie Română „Alexandru Philippide" al Academiei Române – Filiala Iași, Primăria Comunei Ciocănești – județul Suceava, Asociația Timbru de Bucovina din Pojorâta – Suceava.

5.b. Responsabili cu monitorizarea și actualizarea datelor despre element: Asociația PETRO AQUA, Dorel Marc, Ioana Baskerville

6. Data completării fișei de inventar: 1 septembrie 2025